

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Մտեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

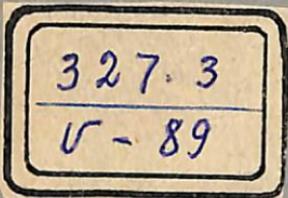
պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

6791

1933

321.3

6919-Խ8.

Մ-90

ՀԵՂԱՓՈԽԱԿԱՆ ՄԱՐՏԻԿԱՆ ՌԴՆՈՒԹՅԱՆ ՍԻԶԱԶԳԱՅԻՆ
ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆ

ԽՈՀՄ ՄՈԴՐ-Ի ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵ

ԴԻՐԵԿՑԻՎ ՆԱՄԱԿ

81

ՄՈՊՐԻ-ի ԽՍՀՄ Սեկցիայի 1933 թ. Փի-
նամսական աշխատանքի խնդիրների մասին.

ՄՈՊՐ-ի բոլոր կոմիտեներին, Բջիջներին
և նույամներին, ՄՈՊՐ-ի բոլոր վերատուգիչ
հանձնաժողովներին

Թաճկագիր լենկերներ

ՄՈՊՐ-ի համաշխարհային կոնֆրեսը վեր-
ատուգիչ հանձնած ողովի զեկուցման առթիվ
ընդունված բանաձեռում առանձնապես կանգ-
անելով ԽՍՀՄ-ի ՄՈՊՐ-ի սեկցիայի, վորպես
ՄՈՊՐ-ի Գործկոմում առաջապահ և առաջնոր-
դող սեկցիայի ֆինանսական գործունեյության
արգյաւնքների վրա, հետեւյալ վորոշումը հա-
նեց. «ՄՈՊՐ-ի համաշխարհային կոնֆրեսը նր-
շելով ՄՈՊՐ-ի ԽՍՀՄ Սեկցիայի ձեռք բերած
նշանակալից նվաճումները Փինաշխատանք-
ների բնագավառում՝ առաջարկում է ԽՍՀՄ-ի
ՄՈՊՐ-ի սեկցիային իր ամբողջ ուշադրու-
թյունն ուղղել իր Փինանսական աշխատանքի
հետագա բարձրացման վրա, անհրաժեշտ պայ-
ման դնելով սեկցիայի նյութական բազայի

2010

2001

Հիմքի ամբացումը՝ անդամավճարների 100 տոկոսանի հավաքի հաշվին, վորակեա ՄՈՊՐ-ի անդամակցական մասսայի կազմակերպվածության և հեղափոխության մարտիկների ոգնության շուրջը համախմբված լինելու արդյունք՝ կառուցվող սոցիալիզմի յերկրում»:

Համաձայն ՄՈՊՐ-ի կոնդրեսի վերոհիշյալ հրահանդի, ՄՈՊՐ-ի ԽՍՀՄ-ի Կ Կ-ի նախագահությունը, -ՄՈՊՐ-ի ԽՍՀՄ-ի տեղական կազմակերպությունների 1933 թ. դիրեկտիվ նախահաշիվների վերաբերմամբ ԿԿ-ի Ֆինանժնի զեկուցման համաձայն, -վորոշեց՝ ՄՈՊՐ-ի Փինանսական գործունեյությունը պատշաճ բարձրության վրա դնելու խնդիրը վճռականորեն իրականացնելու նպատակով՝ ՄՈՊՐ-ի 1932 թ. նյութական բազան կառուցել բացառապես անդամակցական ու մուտքի վըճարներ մուծելու և Համամիութենական ինտերնացիոնալ կապի խորհրդակցության (1932) կողմից սահմանած՝ յեռամսյակին մի անդամ՝ ՄՈՊՐ-ի յուրաքանչյուր անդամի կողմից չեփական տասկոպեկանոցը (տարեկան 40 կոպ) մուծելու հիմունքներով։

ԽՍՀՄ ՄՈՊՐ-ի ԿԿ հաղորդելով այս մասին, տուարկում ե Զեղ՝ անհապաղ ծալալի ՄՈՊՐ-ի անդամների մեջ մասսայական լայն աշխատանք՝ լուսաբանելու հետեւյալ խնդիրները, վորոնք դրված են ՄՈՊՐ-ի ամբողջ կազմակերպության և ՄՈՊՐ-ի ամեն մի անդամի առաջ՝ ՄՈՊՐ-ի Փինանսական աշխատանքի բնագավառություն 1933 թ. համար

1. ԱՆԴԱՄԱՎՃԱՐՆԵՐԻ ՏԵՎ ՄԱՒՏՔԻ ՄԱԽԱՅՄՆԵՐԸ

ՄՈՊՐ-ի Փինանսական հաջող աշխատանքը տեղերում տարվող ամբողջ մասսայական ինտերնացիոնալ աշխատանքի արտացոլումն և հանդիսանում և կազմակերպության յուրաքանչյուր անդամի ինտերնացիոնալ պարտականությունները գիտակցորեն կատարելու ցուցանիշ ծառայում։

ՄՈՊՐ-ի ամեն մի անդամի կարևորագույն ինտերնացիոնալ պարտականությունը հանդիսանում և անդամավճարների ժամանակին մուծելը։

Անդամավճարները պետք ե կազմակերպչական սկիզբը ծառայեն ՄՈՊՐ-ի աշխատանքում և նրանց ժամանակին վճարումը ցուցանիշ ե նրա, թե մեզանում ինչ չափով կազմակերպչուն ամբազնդված և անդամների տոկոսի վեցը, թե ՄՈՊՐ-ի տարած մասսայական գաստիարակչական աշխատանքն ինչ չափով ե խսկապես ամբազրել ՄՈՊՐ-ի անդամների գիտակցության, մեջ՝ կապիտալի բանատարկյալներին կազմակերպված և սիստեմատիկ ողնելու անհրաժեշտությունը։

Այսպիսով, ՄՈՊՐ-ի հիմնական նյութական բազան և դրամական մուտքերի կարևորագույն աղբյուրը հանդիսանում են ժամանակին և լրիվ հավաքվող անդամավճարները։ Անդամավճարներից կազմվող գանձումների

աճումը, միաժամանակ հանդիսանում ե կազմակերպության անդամների թվի աճման խական ցուցանիչ:

2. ԿԵՐՊԱՅԻ ՄՈՒԺՈՒՇՆԵՐՆ ԱԻ ՆՎԻՔԵՏՎԱՐ- ԹՅՈՒԽՆԵՐԸ

Կամավոր մուծումները և նվիրատվությունները, ամեն տեսակի հանդանակությունները— գանձատուփերով, թերթիկների սոսրագրությամբ՝ այսպիս կոչված «քաղաքանտարկյալների թախտերի պահպանության համար», փոխառության պարագաների անհատական նվիրատվությունները, ներկայացումների, համերդների, վիճակախաղերի կազմակերպումը, բուֆետներ, կրավակներ, պահեստ և այլն, իրենց բնույթով վորպեռարեգործական կամ առեւթրական գործունեյության հետք կրողներ են, վորոնք ըստ եյության հետին պլանի վրա յեն քում անդամավճարների քաղաքական և կազմակերպիչ նշանակությունը: Աւստի և պատահական չե, վորմեղանում անդամավճարներն ընդունում միայն 40 տոկոսով են հավաքվում (մոտավորապես), մինչդեռ կամավոր մուծումները և նրանի վիրատվությունները նախահաշվով առաջադրածից շատ անգամ ավելի յեն գերազանցում: Մինչև այժմ մեր աշխատանքի պրակտիկայում գորություն ունեցող վերոհիշյալ հանդանակություններն ամբողջովին պետք է վերանան:

Անհրաժեշտ ե նույնուրությունների ունենալ, վոր կամավոր ընկերությունների ոգտին անցյալում աշխատավարձից կատարած հատկացումները՝ կարականապես արգելվում են արհմիութենական որգանների կողմից: Հետագայում ամբողջ ուշադրությունը պետք է կենտրոնահան քաղաքանտարկյալներին և նրանց ընտանիքներին ՄՈՊՐ-ի անդամների սխստեմատիկ ողնություն կազմակերպելու վրա՝ անդամակցական մուծումները և շեֆական տաս կողեկանոցը կանոնավոր և ճշորեն վճարելու միջոցով:

3. ԵՖԲԱՆ ՏԸՆ ԿԱՊԵԿՆՈՅՑԸ

1932 թ. ողոստոսի 12-15 հՍՀՄ ՄՈՊՐ-ի կեց տեղի ունեցած ինտերնացիոնալ կապեկներներին նվիրած համամիութենական առաջին խորհրդակցությունը վորոշում հանեց այն մասին, թե ՄՈՊՐ-ի ամեն մի անդամ, վորոշ բանտի քաղաքանտարկյալների վրա ՄՈՊՐ-ի բջջի վերցրած շեֆության կարգով, պետք է ՄՈՊՐ-ի կասսան մուծի ամեն մի յեռամսյակում 10 կողեկ, վորպես ողնություն յենթաշեֆ քաղաքանտարկյալներին և նրանց ընտանիքին: Դյուդ վորոշումը շեֆության համար հավաքված բոլոր գումարներն ընդհանուր կազմակերպված հունի մեջ և անցկացնում և ՄՈՊՐ-ի բոլոր անդամներին հարավորություն և տաշիս հագասար չափով ողնելու քաղաքանտարկյալներին և նրանց ընտանիքին, անդամավճար-

Ներից գուրս։ Հանդանակության այդպիսի ձեռք
ամենից ամենի լավ է կապում։ Փինանսական
աշխատանքը չեֆության գծով տարվող մեր
ամբողջ քաղաքական-դաստիարակչական աշ-
խատանքի հետ (չեֆական նամակադրություն
քաղաքանարկյաների հետ, այն յերկրների
բանվոր դասակարգի դրության ուսումնասի-
րությունը, վորի բանուումն են փակված հե-
ղափոխության յենթաշնչի մարտիկները և
այլն)։

Եեֆական տաս կոպեկանոցը պետք է ծառ-
ուայի նաև վորպես կազմակերպիչ մոմենտ ան-
դամավճարների մուծումը ժամանակին ստու-
գելու գործում։ Անհնարին է, վոր ՄՈՊՌ-ի
անդամը, չեֆական տաս կոպեկանոցը վճա-
րելով, միաժամանակ չմուծի անդամավճար-
ները և ընդհակառակը։ Այսաեղից պարզ է,
թե ինչպիսի նշանակություն ունի չեֆական
տաս կոպեկանոցի ժամանակին հավաքու-
մը, վորպես ՄՈՊՌ-ականների կարևորագույն
ինտերնացիոնալ խնդրի կատարումը։

4. ԱՅԼ ԳԸՆՉՈՒՄՆԵՐ

Տեղական կազմակերպությունների դի-
րեկտիվ նախահաշիվներում, բացի անդամա-
վճարների դրամական մուծումից և չեֆա-
կան տասկոպեկանոցից (իքնուրինքյան
հասկացում և ե՛ անդամակցական տոմսե-
րի, և ՄՊԲ քարտերի համար), վո-
րոշ տեղ են դրավում ՄՈՊՌ-ական հեկտարի

ցանքից, ինտերնացիոնալ չաբաթորյակներից
և յենթաշնչի քաղաքանարկյալների անունով
պետ փոխառությունների պարտատոմսերի
կոլեկտիվ գնումից գոյացած յեկամուտները։

Այդ գանձումները ՄՈՊՌ-ի նյութական
բազան ուժեղացնելու հետ միասին, նաև ունեն
էազմակերպիչ արտադրական նշանակությունը
մեր միության սոցիալիստական շինարարու-
թյան և լրացուցիչ ուսոււրսների մորիլիզացի-
ային ՄՈՊՌ-ի բջիջները մասնակից անելու
դործում։ Անհրաժեշտ է նույնապես հիշել, վոր
յենթաշնչի քաղաքանարկյալների ոգտին պետ
փոխառությունների պարտատոմսեր ձեռք բե-
րելը պետք է անցկացվի միայն կոլեկտիվորեն։
բջջի անդամների կողմից և խիստ կամավոր
սկզբունքով։

Իսկ պետքի խառությունների պարտա-
տոմսերի անհատական նվիրատվությունները
պետք է դիտվեն վորպես ավելցուկ նրանց
վրա, և այդպիսի գեպքում ՄՈՊՌ-ի բջջի ամեն
մի ակտիվիտա մոպրականի պարտականու-
թյունն և բացատրել այդպիսի նվիրատուին
պետքի խառությունների նշանակությունը և
նրանց ամրացումը փոխառության տերերի
անվան։

5. ՄՈՊՌ-Ի ՄԱԽԱՆԱԿԱՆ ՀԵՎԱՔԾՐԸՐԻ ՄՅԱՅԻՆ

Ֆինանսական աշխատանքի նոր խնդիրնե-
րի կազմակերպությամբ հավաքարարի դերը
նշանակալից չափով բարձրանում է, վորովհե-

ՄՈՂԻՐ-ի հավաքարարը պետք է առանձնաւ-
ողես կարողանա կողմնորոշվել ներկա մոմեն-
տում ՄՈՂԻՐ-ի առաջ ծառացած ընդհանուր
քաղաքական խնդիրներում։ Միայն բավական
չափով քաղաքականապես պատրաստված հա-
վաքարարը կարող է հեղինակություն ձեռք
բերել անդամակցական մասսայի մոտ, կարող
և մասսայական-բացարական աշխատանքի
կարգով համոզել անդամակցական մասսային՝
անդամակցարները և շեֆական տաս կուպեկա-
նոցը ժամանակին և լրիվ վճարելու ան-
հրաժեշտության մեջ։ Լավ հավաքարարը դրա-
նով բարձրացնում է իր կազմակերպության
հեղինակությունը և դերը աշխատավոր մաս-
սաների աչքում, վորը և նպաստում է կազմա-
կերպության շարքերը նոր անդամներ ներ-
գրավելուն։ Անհրաժեշտ պարտադիր կանոն
սահմանել, վոր անդամակցարների, շեֆական
տաս կուպեկանոցի հավաքումները կատար-
վում են յեռամսյակներով, այլ վոչ մեկ անդա-
մից, կես տարով կամ մեկ տարով, վորովհե-
տե հավաքարարների ավելի հաճախ հաղոր-
դակցությունը մասսայի հետ նպաստում է ան-
դամակցական մասսայի լավագույն ամրա-
պնդմանը կազմկերպության մեջ և առաջիկա-
յումն ել նոր անդամների ներգրավմանը ՄՈՂԻՐ-
ի շարքերի մեջ, վորը կազմակերպության
անդամների հոսունության դեմ պայքարելու
լավագույն միջոցն է հանդիսանում։

Հավաքարարների բավարար քանակ ջոկե-

յու. (մոտավորապես 15-20 անդամի համար մեկ
հավաքարար), նրանց հետ քաղաքական գաս-
տիարակչական աշխատանք տանելու և նրանց
սիստեմատիկորեն հրահանգելու վրա ՄՈՂԻՐ-ի
կոմիտեները և բջիջները պետք է հատուկ ու-
շադրություն դարձնեն։ Ամենաաչքի ընկնող
և աշխատանքի մեջ առանձնապես իրենք իրենց
ցույց տված հավաքարարներին քաջալերելու
մեթոդի կիրառմանը պետք է նույնպես բավա-
րար ուշադրություն հատկացվի։

ՄՈՂԻՐ-ի կոմիտեները պետք է ի նկատի
առնենան, վոր խոսքը վերաբերում է ՄՈՂԻՐ-
ական Փինանսական ակտիվի կես միլիոնանոց
բանակին, և արհամարհել նրանց, նշանակում է
նախապես չկատարել դիրեկտիվ նախահամբկը
և միաժամանակ թուլացնել կազմակերպու-
թյան հետագա աճման կարեոր տեմպերը։
Անհրաժեշտ է ել ավելի ամրացնել կոմիտենե-
րի կապը հավաքարարների հետ՝ հատուկ խոր-
հրգակցությունների, գեղարվեստական ին-
տերնացիոնալ յերեկութների և մասսայական
աշխատանքի այլ ձևերի միջոցով։

6. ԳԻՒՇԵԽՌՏԵՆՔՆԵՐԻ ՏԵԽՆԻԿԻՑԻ ՎԵՐԱԿԵՐՈՒՅՑՄԱՆ ԿԵՐՊԻ ՄԸՆԻՒՆ

Մինչեւ կապի Ժողովրդական Կոմիսարի-
ատի հատուկ ցուցումների հրատարակությու-
նը, փոստային փոխադրումների, նոր բլանկ-
ների և անդամակցական նոր տոմսերի, տոմ-
սին կեց շեֆական թերթիկի և շեֆական հա-

տուկ մարկայի պատրաստումը, շեֆական-
տաս կոպեկանոցի. Հավաքումը պետք է
մարել անպայմանորեն 5 կոպեկանոց մարկա-
ներով (2 մարկա) կամ 15 կոպեկանոցով և 5
կոպեկանոցով, յեթե խոսքը յերկու յեռամ-
ոյակի մասին ե: Այդ մարկաները փակցվում
են ՄՈՊՌ-ի անդամակցական տոմսի շապկի
ներսի կողմում: Փոստային փոխադրության
բանկներում շեֆական մարկաներից ստաց-
վող դանձումները ցույց են տրվում առանձին
հողվածում «անդամակցական մարկաների
համար» հետն ել ներքեռում գրով ավելանում
ե «նույն թվում շեֆական մարկայի համար...»
ո.... կ: ՄՈՊՌ-ի ազգային կկ, յերկրկոմի-
տեները և մարզկոմները այդ հիման վրա շե-
ֆական տաս կոպեկանոցից ստացվող դան-
ձումների հաշվառումը վարում են դանձում-
ների հատուկ սյունակում:

7. 1933 թ. Գիրեկօնիվ ՆԵԽԸՆԹՎՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

1933 թ. գիրեկտիվ նախահաշիվները
ամենամոտիկ որերումս կուղարկվեն կազմա-
կերպություններին: Սակայն կոմիտեներն
հենց այժմ, առանց նախահաշիվներին սպասե-
լու, կարող են բաժանել գիրեկտիվի գումար-
ներն ըստ ըջիչների, հաշվի առնելով վերոհի-
շյալ յեկամուտների մեր հոգածները 1933 թ.
համար: Ինչ վերաբերում ե ՄՈՊՌ-ի անդամ-
ների թվի աճման կոնտրոլ թվերին, ԽՍՀՄ-ի

ՄՈՊՌ-ի կկ. նախագահությունը վորոշում ըն-
դունեց, վոր կազմակերպություններն ի-
րենց թվական կազմը անպայմանորեն հասց-
նեն այն կոնտրոլ թվին, վոր սահմանված
է նրանցից ամեն մեկի համար 1932 թ.
նախահաշվով: Դիրեկտիվ նախահաշիվները
բջիջներին, իսկ վերջիններիս միջոցով
ՄՈՊՌ-ի անդամներին հասցնելուն այս
տարի պետք է առանձին նշանակու-
թյուն և պատասխանավություն տրվի, վո-
րովովհետեւ այդ բանը ՄՈՊՌ-ի Փինաշխա-
տանքների բնադրավարի նոր խնդիրները լու-
սաբանելուն և ՄՈՊՌ-ի դրամական յեկամուտ-
ների մեջ ըեկամում ստեղծելուն պետք է աջակցի:
Անհրաժեշտ է աշխատել, վոր գիրեկտիվ նախա-
հաշիվներն անպայմանորեն հասնեն ամեն մի
ըջի, ՄՈՊՌ-ի ամեն մի անդամի և պատշաճ
կերպով մշակվեն ՄՈՊՌ-ի ըջի բնդհանուր ժո-
ղովներում: ԽՍՀՄ ՄՈՊՌ-ի կկ հիշեցնելով Զեզ
այն բացառիկ կարեվոր դերի մասին, վոր
ՄՈՊՌ-ի խՍՀՄ սեկցիան և խաղում ՄՈՊՌ-
ում, վորպես առաջապահ և առաջնորդող սեկ-
ցիա, պարտավորեցնում է Զեզ ձեռք առնել բո-
լոր միջոցները, վորպեսզի ապահովվեն ԽՍՀՄ
ՄՈՊՌ-ի կկ Փինանսական նոր քաղաքականու-
թյան հաջող կենսագործումը և 1933 թվի գի-
րեկտիվ նախահաշվի լրիվ կատարումը, նկատի
ունենալով նաև այն, վոր սահմանագծի այն
կողմը գտնվող սեկցիաներից շատերը, չնայա-
բոլոր ուղղեսիաներին, անդամականութը հա-

վաքելու գործում ավելի շատ նվաճումներ ունեն, քան թե ՄՈՊ-ի ԽՍՀՄ սեկցիան։ Այս բանն առանձնապես պետք է հաշվի առնեն ԽՍՀՄ ՄՈՊ-ի սեկցիաները, վորոնք մրցակցության մեջ են ՄՈՊ-ի անդրսահմանային սեկցիանը հետ։

ԽՍՀՄ ՄՈՊ-ի կկ կոչ է անում ՄՈՊ-ի բոլոր կոմիտեներին, բջիջներին և անդամներին՝ ուժեղացնել աշխատանքն անդամավճարները և շեֆական տաս կոպեկանոցը սիստեմատիկորեն հավաքելու շուրջը, կիրառելով սոցմբցման և հավածայնության բոլոր մեթոդները և դրանով ել ապահովել նորմալ, անխափան ոգնությունը քաղանտարկյալներին և նրանց ընտանիքներն։

ԽՍՀՄ ՄՈՊ-ի կկ գիտենալով, վոր ՄՈՊ-ի անդամներից շատերը կազիտալի բանտարկյալներին ոգնելու համար պատրաստ էն իրենց անդամավճարները տալուց ավելին նվիրել, կոչ է անում նրանց, կենտրոնացնել իրենց եներգիան և խանդավառությունը՝ ՄՈՊ-ի կոմիտեներին և բջիջներին իրենց աշխատանքների ընթացքում զգալի ոգնություն ցույց տալու համար, ՄՈՊ-ի անդամների անդամավճարները և շեֆական տաս կոպեկանոցն ինչպես ժամանակին հավաքելու, նույն պես և վերջիններիս ստուգում կատարելու համար։

ՄՈՊ-ի վոչ մի անդամ, առանց անդամավճար և շեֆական տաս կոպեկանոց մու-

ծելու, չպետք է մնա։ ՄՈՊ-ի ամեն մի անդամի հիմնական և կարելորագույն ինտերնացիոնալ խնդիրն է այս, վոր 1933 թ. պետք է լիակատար կերպով իրազործվի։

Այս նամակը քննության առեք Ձեռ կոմիտեյի նախագահության նիստում և Ձեր ըջելությունի ու ռեվիզիոնն կոմիսարյի միացյալ նիստում։

ՄՈՊ-ակոն բարեներով

Հ. Խ. Ս. Վ. ՄՈՊ-ի Կենտկոմի նախագահ
ՅԵ. ԱՏԱՍՅՈՎԸ

կկ ՖԻՆԲԱԺՆԻ ՎԱՐԻՉ ՅԱ. ԳՈՒՐԱՅԻՆԻԿ

15 դեկտեմբերի 1932 թ.

Գետերատի տպարան

Ցերկան

2013

ՀՀ Ազգային գրադարան

672 NL0039846

226

327.3
U-89

